

4.11 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností. Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči žáků.

Předmět přispívá ke kultivaci osobnosti žáků tím, že dává prostor pro uplatnění jejich tvořivých schopností a zprostředkovává jim umělecké zážitky. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se, působí na estetické vnímání. Má významný rehabilitační a relaxační charakter.

Obsah vzdělávacího předmětu patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Předmět je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně, tj. v 1. až 10. ročníku. Na 1. stupni činí rozsah výuky celkem 12 hodin týdně, tj. po 2 hodinách ve všech ročnících. Na 2. stupni činí celkový rozsah v 7. až 10. ročníku 8 hodin týdně, počet hodin je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v každém ročníku.

Předmět je tvořen následujícími tématy vzdělávacích oborů a tematickými okruhy průřezových témat:

- vzdělávací obor **Hudební výchova** - vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti
- vzdělávací obor **Čtení** – říkadla, texty písní
- vzdělávací obor **Řečová výchova** – rozvoj slovní zásoby, porozumění textu, artikulace
- vzdělávací obor **Tělesná výchova** – dechová cvičení, pohybová improvizace s hudbou, taneční průprava
- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** - Rozvoj poznávacích schopností, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygiena, Kreativita
- průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – Evropa a svět nás zajímá – hudba světových autorů

Výuka probíhá převážně formou praktických hudebně pohybových a poslechových aktivit v odborné učebně – hudebně, realizována je i mimo školu návštěvou hudebních pořadů (koncertů), muzeí. Při výuce jsou využívány rytmičné a melodické nástroje (Orffův instrumentář, xylofony, metalofony, zobcové flétny, klavír).

Významné místo ve výuce Hudební výchovy zaujímá již tradiční účast vybraných žáků na soutěžních či přehlídkových akcích s regionální působností: Butovický zvoneček – soutěž v sólovém zpěvu pro žáky škol na území Prahy 13 – březen, duben, Přehlídka sborového zpěvu speciálních škol – pro žáky pražských speciálních škol a speciálních škol z okolí Prahy – duben, květen.

Výchovné a vzdělávací postupy uplatňované ve vyučovacím předmětu, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- zprostředkováváme žákům pohled na umění a kulturu jako způsob poznávání světa

- rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním hudebních aktivit, seznamujeme je se základními dovednostmi při jednotlivých hudebních činnostech
- seznamujeme žáky se základními hudebními pojmy, termíny, značkami a symboly

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly s možností improvizace
- citlivým přístupem pomáháme žákovi překonat případné neúspěchy při hudebních aktivitách a podporujeme ho v dalších pokusech
- vedeme žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastního hudebního projevu

Kompetence komunikativní

- pracujeme s textem písní, nacvičujeme čtení textu s porozuměním, vysvětlujeme archaismy a neznámá slova
- rozvíjíme neverbální komunikaci při činnostech, kdy žák reaguje na hudbu pohybem - vyjádření metra, tempa, dynamiky, nálady
- otevíráme před žáky možnost přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z hudebního díla

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu při skupinových hudebních činnostech a k pochopení vlastního přínosu pro kvalitu hudebního projevu
- posilujeme sebevědomí žáků a umožňujeme jim zažít úspěch při respektování a zohledňování individuálních možností
- podporujeme vzájemnou ohleduplnost, netolerujeme projevy zesměšňování a despektu vůči méně hudebně zdatným spolužákům
- vytváříme podmínky pro vzájemné pozorné naslouchání

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s výraznými hudebními díly a s jejich autory
- zařazování písní jiných národů, kultur a ukázek tvorby světových autorů vedeme žáky ke vstřícnému postoji k multikulturalitě světa
- vzbuzujeme a podporujeme zájem o kulturní dění ve společnosti
- v rámci návštěv hudebních pořadů, besed, veřejných vystoupení žáků učíme žáky dodržovat společenské normy a pravidla chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k osvojování hudebních a pohybových dovedností – využívání jednoduchých nástrojů, základní taneční pohyby, kroky
- dbáme na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a k hlasové hygieně